

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om ändring i

- **Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:28) om kursplaner för grundskolans ämnen och ämnesområden**
- **Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:56) om kursplaner för vissa ämnen i specialskolan**
- **Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:66) om kursplaner för vissa ämnen i specialskolan för döva eller hörselskadade elever med utvecklingsstörning**

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund

Regeringen har den 9 mars 2017 beslutat om förtydliganden och förstärkningar i styrdokument – bl.a. i läroplaner för grundskolan och gymnasieskolan – för att tydliggöra skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens¹. Ändringarna avser bl.a. att eleverna ska använda och förstå digitala system och tjänster, att eleverna ska kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik samt att eleverna blir stärkta i sin källkritiska förmåga.

Eftersom det är Skolverket som får besluta om kursplaner för grundskolan och specialskolan har föreskrifterna inte ändrats av regeringen den 9 mars 2017. De aktuella föreskrifter som behöver ändras är Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:28, 2011:56 och 2011:66 avseende grundskolan och specialskolan.

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad Skolverket vill uppnå

Regeringens beslut berör följande ämnen i grundskolan: matematik, samhällskunskap, svenska, svenska som andraspråk, teknik, idrott och hälsa, biologi, fysik, kemi, geografi, historia, religionskunskap och slöjd. Skolverket bedömer att motsvarande ändringar behöver göras i grundskolan och specialskolan.

¹ Se <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/starkt-digital-kompetens-i-laroplaner-och-kursplaner/> inklusive promemoria av den 9 mars 2017, ”Stärkt digital kompetens i skolans styrdokument”.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det Skolverket vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Skolverket kan avstå från att besluta om nuvarande förslag till ändringar. Skolverket bedömer att detta alternativ skulle medföra att utbildningarna inte revideras och uppdateras på det sätt som sker i grundskolan. Utan dessa förändringar riskerar nu aktuella elevgrupper att inte få motsvarande kunskaper som elever i grundskolan. Det skulle minska likvärdigheten och försvåra övergångar mellan skolformerna.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Förslagen berör i första hand elever inom de berörda skolformerna. Även huvudmän, rektorer och lärare är berörda.

Enligt Skolverkets statistik gick nedan angivet antal elever i skolväsendet läsåret 2016/17:

- Grundsärskolan: 9 944 elever
- Specialskolan: 640 elever

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2015/16 finns 281 huvudmän för grundsärskolor och 1 för specialskolan.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som Skolverkets beslutanderätt grundar sig på

Skolverket föreskriver med stöd av 3 § förordningen (SKOLFS 2010:250) om läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall och 2 § förordningen (SKOLFS 2010:255) om läroplan för grundsärskolan

5. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Ändringarna kan komma att medföra kostnader för huvudmän. Av 2 kap. 8 § skollagen (2010:800) framgår att det är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Avseende förslaget till ändringar kan det antas att ett sätt att genomföra detta är att lärare i grundsärskolan och specialskolan ges i uppdrag att förmedla nu angivna kunskaper. Detta kan i sin tur medföra behov av att läsa in sig på området och därefter planera undervisning i denna del. Det är inte möjligt att närmare bedöma hur lång tid som lärare kan behöva ta i anspråk för dessa moment eller vilka övriga kostnader som kan vara förenade med ändringarna. Skolverket bedömer dock att kostnaderna får anses vara av ringa omfattning.

Barns bästa m.m.

Skolverket bedömer att förslaget är förenligt med barnkonventionens artiklar och bestämmelsen i 1 kap. 10 § skollagen (2010:800) om att barnets bästa ska vara utgångspunkten i all utbildning. Detta då förslagen i huvudsak syftar till att skapa förutsättningar för att nu aktuella elever kan få motsvarande kunskaper som elever i grundskolan. Skolverket bedömer härvid att myndigheten har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att förslaget är förenligt med barnets bästa. Skolverket har därför inte inhämtat barnens egna åsikter vid framtagandet av ändringsföreskriften.

När det gäller funktionshindersfrågor har Skolverket särskilt tagit hänsyn till funktionshindersperspektivet. Förslagen till ändringar syftar nu aktuella ska kunna få motsvarande kunskaper som övriga elever, dvs. att de får likvärdiga utbildningar.

Skolverket bedömer att förslaget inte medför några särskilda konsekvenser vad gäller nationella minoriteter eller jämställdhet.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Det finns inga EU-bestämmelser specifikt om it-strategier. Däremot finns en rekommendation (2006/962/EG) som Europaparlamentet och Europeiska unionens råd meddelade 2006, där digital kompetens beskrivs som en av åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande. Digital kompetens beskrivs som särskilt viktig för självförverkligande och personlig utveckling, aktivt medborgarskap och anställningsbarhet. Nyckelkompetenserna beskrivs också som mycket viktiga för innovation, produktivitet och konkurrenskraftighet samt nödvändiga i ett kunskapssamhälle och för en mer flexibel arbetskraft som snabbare kan anpassa sig efter en föränderlig och tätt sammanlänkad värld. Även OECD (2010) förde i en studie om *The New Millennium Learners*² fram digitaliseringens allt större betydelse för skolväsendet.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna får tillämpas första gången på utbildning som påbörjas läsåret 2017/2018 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2018. Detta för att stämma överens med regeringens beslut avseende grundskolan. Skolverket gör bedömningen att implementering i form av bland annat stöd och kompetensutveckling behövs. Skolverket har lyft behov av detta i redovisningen av uppdrag om nationella it-strategier för skolväsendet.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting. Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

De företag som berörs är skolor med enskilda huvudmän. Enligt Skolverkets statistik läsåret 2015/2016 finns det cirka 38 enskilda huvudmän för grundsärskolor. Det finns inga fristående specialskolor. Förslagen kan också medföra konsekvenser för leverantörer av olika former av tjänster och produkter riktade till skolan, till exempel läromedelsföretag.

² OECD (2010), *Are the New Millennium Learners Making the Grade?* Educational Research and Innovation, OECD Publishing, Paris.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Regleringen kan innebära en viss extra tidsåtgång för företag och kan innebära vissa ökade administrativa kostnader. Se nedan under punkten 3.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Förslaget kan komma att påverka kostnaderna för enskilda huvudmän. Skolverket uppskattar att det för lärare behövs viss tid att läsa in sig på ändringarna i styrdokumenterna. Utöver det kan förslaget medföra kostnader för utrustning till skolor och kompetensutveckling för personal. Kostnaderna beror av vilken digital kompetens och utrustning som idag finns på skolan. Respektive huvudman behöver göra en bedömning av behovet på skolorna. Se även redovisning av uppdrag om förslag till nationella it-strategier för skolväsendet.³

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Regleringen torde inte innebära någon påverkan på företagens konkurrensförhållanden eftersom förslagen till förändringar påverkar alla enskilda huvudmän.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen torde inte innebära någon övrig påverkan på företag.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Regleringen torde inte innebära att särskilda hänsyn behöver tas till små företag.

D Samråd

Under inledningsskedet i arbetet med uppdraget om nationella it-strategier för skolväsendet (U2015/04666/S) hölls övergripande samråd⁴ med myndigheter och organisationer om digitaliseringen och dess konsekvenser. I arbetet med att ta fram förslag på styrdokumentsförändringar genomfördes ytterligare samråd med myndigheter, organisationer och företrädare för elever, lärare och skolledare. Skolverket har i dessa samråd träffat representanter för Sveriges elevråd, Sveriges elevkårer, SVEA, Lärarnas riksförbund, Lärarförbundet, Skolledarförbundet, Sameskolstyrelsen och Specialpedagogiska skolmyndigheten. Skolverket har också rådfrågat de nationella programråden och Skolverkets råd för de högskoleförberedande programmen. Synpunkter som framkommit vid samråd har omhändertagits i arbetet med förslag till förändringar.

³ Skolverkets dnr 2015:01153, s. 49 ff

⁴ Se förslag på nationella it-strategier för förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet och den obligatoriska skolan: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3621> samt för gymnasieskola och vuxenutbildning: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=364>.

Skolverket har under 2016 också bjudit in experter inom datavetenskap, lärare i olika skolformer, lärarutbildare och ämnesexperter i ämnena matematik, samhällskunskap, historia, religionskunskap, naturkunskap, svenska, svenska som andraspråk och teknik till arbetsmöten. Skolverket har även haft särskilda möten och kontakter med referenspersoner för grundsärskola och specialskola..

Personer som deltagit vid dessa arbetsmöten har också i olika utsträckning fungerat som referenspersoner i det fortsatta arbetet med att formulera nya skrivningar i styrdokumentet och har lämnat synpunkter på ett eller flera utkast.

E Kontaktperson

Christian Magnusson, avdelningen för läroplaner

E-post: christian.magnusson@skolverket.se

Telefon: 08-527 3244